

2020

SANSKRIT — HONOURS

Paper : CC-12

Full Marks : 65

The figures in the margin indicate full marks.

*Candidates are required to give their answers in their own words
as far as practicable.*

Section – A

(Marks : 10)

1. अधोलिखितेषु पञ्चानां प्रश्नानामुत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेखनीयम्। 2×5
- (a) वृद्धि-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं लिख्यताम्।
- (b) घि-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं किम्?
- (c) नदी-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं किम्?
- (d) उपधा-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं लिख्यताम्।
- (e) गुण-संज्ञाविधायकं पाणिनिसूत्रं किम्?
- (f) इग्यणः _____। (पाणिनिसूत्रमनुसृत्य रिक्तस्थानं पूरणीयम्)
- (g) _____ क्रियायोगे। (पाणिनिसूत्रमनुसृत्य रिक्तस्थानं पूरणीयम्)
- (h) दाधा _____। (पाणिनिसूत्रमनुसृत्य रिक्तस्थानं पूरणीयम्)

Section – B

(Marks : 25)

2. Answer *any one* of the following questions in *English* or *Sanskrit* or *Bengali* language.
- (a) What is the full form of I.E.? Name the languages belonged to it and classify these languages into centum and satem groups mentioning the proper reasons. 1+3+6
- (b) What is meant by a phonetic law? Explain Grimm's law or Grassmann's law with examples. 2+8
- (c) To which branch of Indo-European languages the Vedic and classical Sanskrit languages belong? Write down the main points of differences between these two languages. 2+8

Please Turn Over

3. Write short notes on *any three* of the following topics either in *English* or *Sanskrit* or *Bengali*. 5×3
(a) Ablaut	(b) Assimilation	(c) Haplology
(d) Anaptyxis	(e) Epenthesis	(f) Cerebralization.

Section – C

(Marks : 20)

4. अधोलिखितेषु **द्वयोः** सूत्रयोः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च सोदाहरणं व्याख्या कार्या। 5×2
- (a) तथायुक्तं चानीप्सितम्।
 (b) सहयुक्तेऽप्रधाने।
 (c) आख्यातोपयोगे।
 (d) कर्तृकर्मणोः कृति।
5. अधोरेखाङ्कितेषु पदेषु **चतुर्णां** कारकविभक्ति-प्रयोगः सकारणं सूत्रोल्लेखपूर्वकं च निर्णयः। (संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च) 2½×4
- (a) स्वदेशे पूज्यते राजा विद्वान् सर्वत्र पूज्यते।
 (b) एषा सा शिलापट्टमधिशयाना सखीभ्यामुपास्यते।
 (c) नृसिंहाय नमस्कुर्मः।
 (d) बृक्षात् प्रेक्षते वानरः।
 (e) दिवसस्य पञ्चकृत्वः आगच्छति यादवः।
 (f) अयं विद्यार्थी काव्ये अधीती।
 (g) उपर्युपरि सर्वेषाम् आदित्य इव तेजसा।

Section – D

(Marks : 10)

6. अधोलिखितेषु **यथेच्छमेकस्य** उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेखनीयम्।
- (a) “सुपां सुपा तिङ्ना नाम्ना”— इति कारिकां पूर्णतः लिखित्वा सर्वथा उदाहरणानि च प्रदाय समासः चतुर्विधो वा षड्विधो वेति दीक्षितमतमनुसृत्य सोदाहरणं पर्यालोच्यताम्। 2+3+5
- (b) उपसर्जनसंज्ञाविधायकं पाणिनीयं सूत्रद्वयं सोदाहरणमुल्लिख्य समासप्रकरणे तथाविधसंज्ञाकरणस्य आवश्यकता ससूत्रं सोदाहरणं च विचार्यताम्। 10
- (c) एकशेषः समासो न वेति विचार्य द्वन्द्वेन सह तस्य भेदः सोदाहरणं विविच्यताम्। 5+5

अथवा

अधोलिखितेषु कस्यचनैकस्य आशयः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च स्पष्टीकरणीयः।

10×1

- (a) योगविभागस्येष्टसिद्धयर्थत्वात् कतिपयतिङन्तोत्तरपदोऽयं समासः।
(b) विद्यातद्वतामभेदविवक्षायां त्रिमुनि व्याकरणम्।
(c) तत्कृत इति किम्? अक्षणा काणः।
-